ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 1997 *

Στην υπόθεση C-369/95,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Tribunale di Salerno (Ιταλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Somalfruit SpA,

Camar SpA,

και

Ministero delle Finanze,

Ministero del Commercio con l'Estero,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93 της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 142, σ. 6), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1443/93 της Επιτροπής, της

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

10ης Ιουνίου 1993, περί μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα το 1993 (ΕΕ L 142, σ. 16),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Ragnemalm, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen (εισηγητή), G. F. Mancini, P. J. G. Kapteyn και J. L. Murray, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. B. Elmer
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Somalfruit SpA και η Camar SpA, εκπροσωπούμενες από τους A. Miele και W. Viscardini Donà, δικηγόρους Πάδουας, και τους G. M. Roberti και A. Tizzano, δικηγόρους Νάπολης,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή U. Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον P. G. Ferri, avvocato dello Stato,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. de Salins, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και τον F. Pascal, attaché d'administration centrale στην ίδια διεύθυνση,

— το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενο από τους J. Huber και A. Tanca, σύμβουλοι στη Νομική Υπηρεσία,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον E. de March, νομικό σύμβουλο, και τον Θ. Χριστοφόρου, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Somalfruit SpA και της Camar SpA, της Ιταλικής Κυβερνήσεως, της Γαλλικής Κυβερνήσεως, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 15ης Μαΐου 1997,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 12ης Οκτωβρίου 1995, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Νοεμβρίου 1995, το Tribunale di Salerno υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς το κύρος του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1, στο εξής: κανονισμός του Συμβουλίου), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93 της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 142, σ. 6, στο εξής: κανονισμός της Επιτροπής ή κανονισμός 1442/93), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1443/93 της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 1993, περί μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα το 1993 (ΕΕ L 142, σ. 16).

2 Τα ερωτήματα ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, της Somalfruit SpA και της Camar SpA (στο εξής: Somalfruit και Camar) και, αφετέρου,

του Ministero delle Finanze (Υπουργείου Οικονομικών) και του Ministero del Commercio con l'Estero (Υπουργείου Εξωτερικού Εμπορίου), σχετικά με την εισαγωγή στην Ιταλία ενός φορτίου 533 520 κιλών μπανανών καταγωγής Σομαλίας.

Κανονιστικό πλαίσιο

3 Η τέταρτη Σύμβαση ΑΚΕ-ΕΟΚ, που υπογράφηκε στο Λομέ στις 15 Δεκεμβρίου 1989 και εγκρίθηκε με την απόφαση 91/400/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 1991 (ΕΕ L 229, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση του Λομέ), προβλέπει στο άρθρο της 168 τα ακόλουθα:

«1. Τα προϊόντα καταγωγής των κρατών ΑΚΕ εισάγονται στην Κοινότητα άνευ δασμών και φόρων ισοδυνάμου αποτελέσματος.

2. α) Τα προϊόντα καταγωγής των κρατών ΑΚΕ :

— τα οποία απαριθμούνται στον πίνακα του παραρτήματος ΙΙ της Συνθήκης, όταν υπόκεινται σε κοινή οργάνωση της αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 40 της Συνθήκης,

ή

— τα οποία, κατά την εισαγωγή στην Κοινότητα, υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση ως συνέπεια της εφαρμογής της κοινής γεωργικής πολιτικής,

εισάγονται στην Κοινότητα, κατά παρέκκλιση από το γενικό καθεστώς που ισχύει έναντι των τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις :

i) εισάγονται άνευ δασμών τα προϊόντα για τα οποία οι ισχύουσες κατά τη στιγμή της εισαγωγής τους διατάξεις δεν προβλέπουν την εφαρμογή, εκτός από δασμούς, κανενός άλλου μέτρου σχετικά με την εισαγωγή τους,

ii) για τα άλλα προϊόντα πλην των αναφερομένων στο σημείο i), η Κοινότητα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τους εξασφαλίσει ευνοϊκότερη μεταχείριση από εκείνη που παρέχεται για τα ίδια προϊόντα στις τρίτες χώρες οι οποίες απολαύουν της ρήτρας του μάλλον ευνοούμενου κράτους.

(...)»

4 Το πρωτόκολλο αριθ. 5 για τις μπανάνες, που προσαρτάται στη Σύμβαση του Λομέ (στο εξής: πρωτόκολλο αριθ. 5), ορίζει στο άρθρο 1:

«Όσον αφορά τις εξαγωγές μπανανών του στις αγορές της Κοινότητας, κανένα κράτος ΑΚΕ δεν θα βρεθεί σε λιγότερο ευνοϊκή θέση απ' ό,τι στο παρελθόν ή στο παρόν, όσον αφορά την πρόσβασή του στις παραδοσιακές αγορές του και τα πλεονεκτήματά του στις αγορές αυτές.»

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 5:

«Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος ΑΚΕ και η Κοινότητα θα συνεννοούνται για τον καθορισμό των δράσεων που πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή για να βελτιωθούν οι όροι παραγωγής και εμπορίας μπανανών. Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα χρησιμοποιηθούν όλα τα μέσα που προβλέπονται στα πλαίσια των διατάξεων της σύμβασης σχετικά με την οικονομική, την τεχνική,

τη γεωργική, τη βιομηχανική και την περιφερειακή συνεργασία. Οι δράσεις αυτές προγραμματίζονται έτσι ώστε να επιτρέπουν στα κράτη ΑΚΕ, και ιδίως στη Σομαλία, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης κατάστασής τους, να αποκτήσουν μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα, τόσο στις παραδοσιακές τους αγορές όσο και στις άλλες αγορές της Κοινότητας (...).»

5 Η κοινή δήλωση για το πρωτόκολλο αριθ. 5, που αποτελεί αντικείμενο του παραρτήματος LXXIV, προβλέπει τα εξής:

«(...) το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 5 δεν εμποδίζει την Κοινότητα να καθιερώσει κοινούς κανόνες για τις μπανάνες, κατόπιν ολοκληρωμένης διαβουλεύσεως με τα κράτη ΑΚΕ, ούτως ώστε κανένα κράτος ΑΚΕ το οποίο είναι κατά παράδοση προμηθευτής να μη βρεθεί σε λιγότερο ευνοϊκή θέση απ' ό,τι στο παρελθόν ή στο παρόν, όσον αφορά την πρόσβασή του στην Κοινότητα και τα πλεονεκτήματά του στην Κοινότητα».

6 Με ειδική δήλωση για το πρωτόκολλο αριθ. 5, που αποτελεί το αντικείμενο του παραρτήματος LXXV, η Κοινότητα αναγνώρισε τα ιδιαίτερα δικαιώματα των κρατών ΑΚΕ που είναι παραδοσιακοί προμηθευτές.

7 Σύμφωνα με το άρθρο 360 της Συμβάσεως του Λομέ:

«1. Η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μηνός μετά την ημερομηνία κατά την οποία κατατέθηκαν οι πράξεις κύρωσης των κρατών μελών και τουλάχιστον των δύο τρίτων των κρατών ΑΚΕ, καθώς και η πράξη της κοινοποίησης της σύναψης της παρούσας σύμβασης από την Κοινότητα.

2. Το κράτος ΑΚΕ, το οποίο, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της παρούσας σύμβασης, που προβλέπεται στην παράγραφο 1, δεν έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες του άρθρου 359, μπορεί να τις ολοκληρώσει μόνον εντός των δώδεκα μηνών που ακολουθούν την ημερομηνία αυτή και δεν

μπορεί να αρχίσει τις διαδικασίες αυτές παρά μόνον εντός του ίδιου αυτού διαστήματος, εκτός εάν, πριν την λήξη της περιόδου αυτής, πληροφορήσει το Συμβούλιο των Υπουργών ότι σκοπεύει να ολοκληρώσει τις διαδικασίες αυτές το αργότερο εντός του εξαμήνου που ακολουθεί την περίοδο αυτή και υπό την προϋπόθεση ότι, στο ίδιο διάστημα, θα προβεί στην κατάθεση της πράξης κύρωσης.

(...)»

8 Από μια πληροφορία που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* από τη Γραμματεία του Συμβουλίου προκύπτει ότι η Σύμβαση του Λομέ τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 1991 (ΕΕ L 229, σ. 287).

9 Η Λαϊκή Δημοκρατία της Σομαλίας, που υπέγραψε τη Σύμβαση του Λομέ στις 15 Δεκεμβρίου 1989, δεν κατέθεσε κανένα κυρωτικό έγγραφο εντός της προβλεπομένης προθεσμίας.

10 Η χώρα αυτή δεν μετέσχε ούτε στη Συμφωνία που τροποποιεί την εν λόγω Σύμβαση και η οποία υπογράφηκε στον Μαυρίκιο στις 4 Νοεμβρίου 1995 (ΕΕ 1997, C 20, σ. 134). Το άρθρο 364α της Συμφωνίας αυτής αναφέρει ρητώς τη μελλοντική προσχώρηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Σομαλίας στη Σύμβαση του Λομέ.

11 Το Συμβούλιο Υπουργών ΑΚΕ-ΕΕ υιοθέτησε, στις 28 Ιουνίου 1996, τα ακόλουθα πορίσματα σχετικά με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Σομαλίας:

«Το Συμβούλιο Υπουργών ΑΚΕ-ΕΕ

1. επιβεβαιώνει την πολιτική προσχώρηση της Σομαλίας στη Σύμβαση του Λομέ, παρά το γεγονός ότι η χώρα αυτή δεν μπόρεσε να κυρώσει τη Σύμβαση, λόγω περιστάσεων που εκφεύγουν του ελέγχου της·

(...).»

12 Ο κανονισμός του Συμβουλίου αντικατέστησε, στον τίτλο IV, τα διάφορα προηγούμενα εθνικά καθεστώτα με ένα κοινό καθεστώς εμπορίου με τις τρίτες χώρες.

13 Όσον αφορά τις εισαγωγές μπανανών προελεύσεως κρατών ΑΚΕ, ο κανονισμός του Συμβουλίου διακρίνει, στο άρθρο 15, που κατέστη το άρθρο 15α μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) 3290/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις προσαρμογές και τα μεταβατικά μέτρα στον τομέα της γεωργίας που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των συμφωνιών οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 105), μεταξύ των «παραδοσιακών εισαγωγών από τα κράτη ΑΚΕ», οι οποίες αντιστοιχούν στις ποσότητες μπανανών που καθορίζονται στο παράρτημα και οι οποίες εξάγονται από κάθε χώρα ΑΚΕ που αποτελεί παραδοσιακό προμηθευτή της Κοινότητας, και των «μη παραδοσιακών εισαγωγών από τα κράτη ΑΚΕ», οι οποίες αντιστοιχούν στις ποσότητες που εξάγονται από τα κράτη αυτά και υπερβαίνουν την ποσότητα που καθορίζεται στο παράρτημα.

14 Για τη Σομαλία, το παράρτημα του κανονισμού του Συμβουλίου καθορίζει την παραδοσιακή ποσότητα σε 60 000 τόνους/καθαρό βάρος.

15 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3290/94, προβλέπει ότι για τις εισαγωγές των «μπανανών τρίτων χωρών» και των «μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ» ανοίγεται δασμολογική ποσόστωση 2,1 εκατομμυρίων τόνων/καθαρό βάρος για το έτος 1994 και 2,2 εκατομμυρίων τόνων/καθαρό βάρος για τα επόμενα έτη.

16 Στο πλαίσιο αυτής της δασμολογικής ποσοστώσεως, οι εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ έχουν μηδενικό δασμό, ενώ εκτός της ποσοστώσεως αυτής υπόκεινται σε δασμό 750 ECU ανά τόνο.

17 Το άρθρο 17 του κανονισμού του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3290/94, επιβάλλει για κάθε εισαγωγή μπανάνας στην Κοινότητα την προσκόμιση πιστοποιητικού εισαγωγής εκδιδομένου από τα κράτη μέλη. Η έκδοση των πιστοποιητικών αυτών εξαρτάται, πλην εξαιρέσεων, από τη σύσταση εγγυήσεως εξασφαλίζουσας την τήρηση της δεσμεύσεως για την εισαγωγή που ανέλαβε ο επιχειρηματίας.

18 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού του Συμβουλίου προβλέπει την κατανομή της ανοιγομένης δασμολογικής ποσοστώσεως κατά 66,5 % για την κατηγορία των επιχειρηματιών που εμπορεύθηκαν μπανάνες με τις τρίτες χώρες ή μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ, κατά 30 % για την κατηγορία των επιχειρηματιών που εμπορεύθηκαν κοινοτικές μπανάνες ή παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ και κατά 3,5 % για την κατηγορία των εγκατεστημένων στην Κοινότητα επιχειρηματιών οι οποίοι από το έτος 1992 άρχισαν να εμπορεύονται μπανάνες, πλην των κοινοτικών ή των παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ.

19 Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι κάθε επιχειρηματίας λαμβάνει πιστοποιητικά εισαγωγής ανάλογα με τη μέση ποσότητα μπανάνας που πώλησε κατά τα τρία τελευταία χρόνια για τα οποία υπάρχουν αριθμητικά στοιχεία.

20 Στο άρθρο 20, το Συμβούλιο απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να θεσπίζει τη διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού, η οποία μπορεί να αφορά, μεταξύ άλλων, την έκδοση των πιστοποιητικών.

21 Για την εφαρμογή του κανονισμού του Συμβουλίου, η Επιτροπή εξέδωσε, ειδικότερα, τον κανονισμό 1442/93, ο οποίος στα άρθρα 2 και 3 επαναλαμβάνει τη διάκριση μεταξύ των τριών κατηγοριών επιχειρηματιών που αναφέρονται στο άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού του Συμβουλίου και τις χαρακτηρίζει ως κατηγορίες Α, Β και Γ.

22 Το άρθρο 10 του κανονισμού της Επιτροπής προβλέπει ότι οι εθνικές αρχές διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις ποσότητες μπανανών για τις οποίες ζητήθηκε πιστοποιητικό εισαγωγής, στο πλαίσιο εκάστης των κατηγοριών, και της γνωστοποιούν επίσης τις μη χρησιμοποιηθείσες ποσότητες.

23 Σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3:

«Οι ποσότητες που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί επαναχορηγούνται, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, στους ίδιους επιχειρηματίες κατά το επόμενο τρίμηνο.»

24 Το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού της Επιτροπής προβλέπει τα εξής:

«Οι αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους κατά την πρώτη εβδομάδα του τελευταίου μηνός κάθε τριμήνου.»

25 Το άρθρο 17 του κανονισμού της Επιτροπής θεσπίζει τη διαδικασία εκδόσεως των πιστοποιητικών εκ μέρους των εθνικών αρχών και προβλέπει ότι τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις ποσότητες που αφορούν τα πιστοποιητικά εισαγωγής και οι οποίες δεν χρησιμοποιήθηκαν καθόλου ή χρησιμοποιήθηκαν εν μέρει.

26 Το άρθρο 17, παράγραφος 4, ορίζει τα εξής:

«Οι ποσότητες που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατανέμονται εκ νέου κατόπιν αιτήσεως του ίδιου επιχειρηματία το επόμενο τρίμηνο.»

27 Με τον κανονισμό 1443/93, η Επιτροπή καθόρισε τα μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα το 1993.

28 Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2161/94 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 1994, για τον καθορισμό ποσοτήτων κατά την εισαγωγή μπανανών στην Κοινότητα για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 1994 (ΕΕ L 230, σ. 1), η Επιτροπή καθόρισε τις ποσότητες εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα για το τέταρτο τρίμηνο του 1994. Το παράρτημα του κανονισμού αυτού καθορίζει την ποσότητα παραδοσιακών μπανανών που είναι διαθέσιμες για εισαγωγή κατά τη διάρκεια του τριμήνου αυτού, για τη Σομαλία, στους 60 000 τόνους.

29 Ο κανονισμός (ΕΚ) 2686/94 του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, για την καθιέρωση ειδικού συστήματος βοήθειας στους παραδοσιακούς προμηθευτές μπανάνας ΑΚΕ (ΕΕ L 286, σ. 1), αναφέρει στο παράρτημά του τη Σομαλία.

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κυρίας δίκης

30 Η Somalfruit και η Camar είναι εταιρίες που αντιστοίχως εξάγουν και εισάγουν μπανάνες Σομαλίας στην Ιταλία.

31 Στις 20 Σεπτεμβρίου 1994, η Camar ζήτησε από τις ιταλικές αρχές πιστοποιητικό για την εισαγωγή φορτίου 533 520 κιλών μπανανών καταγωγής Σομαλίας, το οποίο προβλεπόταν να αφιχθεί στους ιταλικούς λιμένες κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 1994.

32 Με την ανακοίνωσή του προς την Επιτροπή, το ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικού Εμπορίου υπογράμμισε το γεγονός ότι η αίτηση είχε κατατεθεί μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού της Επιτροπής· πρότεινε ωστόσο στην Επιτροπή να δεχθεί την αίτηση αυτή, δεδομένης της πολιτικής καταστάσεως στη Σομαλία και του μικρού μεγέθους της εισαγωγής.

33 Στις 3 Οκτωβρίου 1994, η Επιτροπή διατύπωσε αρνητική γνώμη, για τον λόγο ότι η αίτηση είχε υποβληθεί μετά τη λήξη των προβλεπομένων απαρεγκλίτων προθεσμιών.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ιταλικές αρχές απέρριψαν την αίτηση.

35 Το Tribunale di Salerno, στο οποίο υποβλήθηκε από τη Somalfruit και την Camar αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, διέταξε τον εκτελωνισμό και τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των μπανανών, έναντι εγγυήσεως εξασφαλίζουσας την καταβολή δασμού 750 ECU ανά τόνο, που προβλέπεται για τις εκτός ποσοστώσεως εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ.

Τα προδικαστικά ερωτήματα

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Salerno αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου άκυρος, καθόσον περιορίζει το δικαίωμα εισαγωγής μπανανών από τη Σομαλία, δηλαδή το δικαίωμα προσβάσεως στην αγορά, το οποίο έχει αναγνωρισθεί από τη Σύμβαση του Λομέ της 15ης Δεκεμβρίου 1989 στο σχετικό πρωτόκολλο υπ'

αριθ. 5 και στην κοινή δήλωση που αποτελεί το παράρτημα LXXIV της Συμβάσεως, και συγκεκριμένα:

α) επειδή προβλέπει διαφορετικό καθεστώς εισαγωγής για τις παραδοσιακές μπανάνες, τις μη παραδοσιακές μπανάνες και εκείνες που εισάγονται καθ' υπέρβαση της ποσοστώσεως που προβλέπεται προς τούτο, με συνακόλουθη επιβολή ποσοτικών περιορισμών;

β) επειδή προβλέπει ότι είναι αναγκαία η κατοχή εγγράφου εισαγωγής και επιβάλλει συναφώς υποχρέωση συστάσεως εγγυήσεως, εγγράφου που δεν εξυπηρετεί μόνο στατιστικούς σκοπούς και η χορήγηση του οποίου εξαρτάται από επαχθείς προϋποθέσεις, των οποίων η τήρηση είναι δυσχερής;

γ) επειδή επιβάλλει δασμό 750 ECU ανά τόνο για τις μπανάνες που εισάγονται καθ' υπέρβαση της δασμολογικής ποσοστώσεως;

2) Είναι οι κανονισμοί (ΕΟΚ) 1442/93 και 1443/93 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τους μετέπειτα κανονισμούς, άκυροι, καθόσον περιορίζουν ή περιστέλλουν, αφενός χωρίς να είναι αναγκαίο και αφετέρου κατά τρόπο δυσανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, το δικαίωμα προσβάσεως το οποίο αναγνωρίζουν υπέρ των μπανανών Σομαλίας η προαναφερθείσα στο πρώτο ερώτημα Σύμβαση και ο προπαρατεθείς κανονισμός 404/93 του Συμβουλίου, και ειδικότερα:

α) επειδή ορίζουν ότι η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή της αιτήσεως χορηγήσεως πιστοποιητικού εισαγωγής πρέπει να προηγείται της σχετικής οικονομικής συναλλαγής κατά τρεις μήνες και τρεις εβδομάδες και προβλέπουν ότι η υποβολή της αιτήσεως επιτρέπεται μόνο τέσσερις φορές κατ' έτος και πρέπει να πραγματοποιείται εντός μιας (ημερολογιακής) εβδομάδας;

β) επειδή, σε περίπτωση μη τηρήσεως της προθεσμίας, προβλέπουν πάντοτε ως κύρωση την απώλεια του δικαιώματος εισαγωγής για ένα ολόκληρο τρίμηνο, χωρίς να προβλέπουν καμία ειδική ρύθμιση ή παρεκκλίσεις για περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή τυχαίου συμβάντος ή για περιπτώσεις εξομοιούμενες προς αυτές;

γ) επειδή εξαρτούν την έκδοση του πιστοποιητικού από προηγούμενη σύσταση εγγυήσεως;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

37 Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο κανονισμός του Συμβουλίου είναι συμβατός προς τη Σύμβαση του Λομέ και το πρωτόκολλο αριθ. 5, καθόσον περιορίζει την ελεύθερη πρόσβαση στην κοινοτική αγορά των μπανανών, διακρίνοντας μεταξύ τριών διαφορετικών κατηγοριών εισαγωγής οι οποίες υπόκεινται σε διαφορετικό τελωνειακό καθεστώς, επιβάλλοντας δασμό 750 ECU ανά τόνο για τις μπανάνες που υπερβαίνουν τη δασμολογική ποσόστωση και απαιτώντας την υποβολή πιστοποιητικού εισαγωγής του οποίου η έκδοση εξαρτάται από τη σύσταση εγγυήσεως.

38 Η Γαλλική Κυβέρνηση, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι οι ενάγουσες της κυρίας δίκης δεν μπορούν να αμφισβητούν τη νομιμότητα του κανονισμού του Συμβουλίου στηριζόμενες στη Σύμβαση του Λομέ, διότι η Σομαλία δεν έχει κυρώσει τη Σύμβαση αυτή. Από αυτό συνάγουν ότι το Δικαστήριο πρέπει να κηρυχθεί αναρμόδιο να απαντήσει στο ερώτημα αυτό.

39 Οι ενάγουσες της κυρίας δίκης, μολονότι αναγνωρίζουν ότι δεν υφίσταται τυπική κύρωση λόγω εσωτερικών δυσχερειών της χώρας αυτής, παρατηρούν ωστόσο ότι η Κοινότητα αντιμετωπίζει τη Λαϊκή Δημοκρατία της Σομαλίας ως χώρα ΑΚΕ.

40 Συναφώς, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 177 της Συνθήκης συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, που έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της

υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα μιας προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο υποχρεούται, καταρχήν, να απαντήσει (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1995, C-415/93, Bosman, Συλλογή 1995, σ. I-4921, σκέψη 59).

41 Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί επί προδικαστικού ερωτήματος υποβληθέντος από εθνικό δικαστήριο, όταν είναι πρόδηλο ότι η ερμηνεία ή η εξέταση του κύρους κοινοτικού κανόνα, την οποία ζητεί το δικαστήριο αυτό, δεν έχει καμμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς, ή ακόμη όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως και το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα αναγκαία πραγματικά και νομικά στοιχεία για να απαντήσει επωφελώς στα ερωτήματα που του έχουν τεθεί (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-320/94, C-328/94, C-329/94, C-337/94, C-338/94 και C-339/94, RTI κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-6471, σκέψη 23, και της 16ης Ιανουαρίου 1997, C-134/95, USSL n° 47 di Biella, Συλλογή 1997, σ. I-195, σκέψη 12). Συγκεκριμένα, το πνεύμα συνεργασίας που πρέπει να διέπει τη λειτουργία της προδικαστικής παραπομπής συνεπάγεται ότι το εθνικό δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την αποστολή που έχει ανατεθεί στο Δικαστήριο και η οποία συνίσταται στη συμβολή του στην απονομή της δικαιοσύνης στα κράτη μέλη και όχι στη διατύπωση συμβουλευτικών γνωμών για ζητήματα γενικά ή υποθετικά (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 1992, C-83/91, Meilicke, Συλλογή 1992, σ. I-4871, σκέψη 25, και Bosman, όπ. π., σκέψη 60).

42 Εν προκειμένω, τα προδικαστικά ερωτήματα δεν αφορούν ωστόσο το πρόβλημα της εκ μέρους της Λαϊκής Δημοκρατίας της Σομαλίας κυρώσεως της Συμβάσεως του Λομέ και την αξία των σχετικών πολιτικών διακηρύξεων, αλλά το κύρος του κανονισμού του Συμβουλίου. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το παράρτημα του κανονισμού αυτού, που καθορίζει τις ποσότητες παραδοσιακών μπανανών των κρατών ΑΚΕ, προβλέπει για τη Σομαλία παραδοσιακή ποσότητα 60 000 τόνων.

43 Συνεπώς, το ερώτημα περί της συμβατότητας του κανονισμού του Συμβουλίου προς τη Σύμβαση του Λομέ δεν φαίνεται να είναι προδήλως υποθετικής φύσεως σε σχέση με την υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί το αιτούν δικαστήριο, οπότε το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να απαντήσει στο ερώτημα αυτό.

44 Όσον αφορά το κύρος του κανονισμού του Συμβουλίου, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το Δικαστήριο, με την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψη 102), απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως που αφορούσε τη μη συμβατότητα του κανονισμού του Συμβουλίου προς τη Σύμβαση του Λομέ και το πρωτόκολλο αριθ. 5.

45 Το πρώτο όμως ερώτημα, υπό α' και γ', αφορά κατ' ουσίαν τη διαφορετική μεταχείριση των παραδοσιακών εισαγωγών και των μη παραδοσιακών εισαγωγών μπανανών ΑΚΕ, η οποία είχε αμφισβητηθεί από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στην προπαρατεθείσα υπόθεση C-280/93. Το Δικαστήριο διαπίστωσε συναφώς ότι, από την άποψη της θεσπίσεως δασμολογικής ποσοστώσεως, η εισαγωγή μπανανών προελεύσεως κρατών ΑΚΕ εμπίπτει στο άρθρο 168, παράγραφος 2, στοιχείο α', σημείο ii, της Συμβάσεως του Λομέ. Το Δικαστήριο τόνισε ότι, σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 5, η Κοινότητα οφείλει να δέχεται την αδασμολόγητη είσοδο μόνον των ποσοτήτων μπανανών που όντως εισήχθησαν «με μηδενικό δασμό» από κάθε κράτος ΑΚΕ, παραδοσιακό προμηθευτή, κατά τη διάρκεια του καλυτέρου έτους προ του 1991 και ότι τα σχετικά με το πρωτόκολλο αυτό παραρτήματα LXXIV και LXXV επιβεβαιώνουν εξάλλου ότι η μόνη υποχρέωση της Κοινότητας είναι να διατηρήσει, όσον αφορά την πρόσβαση των μπανανών ΑΚΕ στην κοινοτική αγορά, τα πλεονεκτήματα των κρατών ΑΚΕ που προϋπήρχαν της Συμβάσεως του Λομέ (προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 101).

46 Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι, σύμφωνα με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 1995, C-469/93, Chiquita Italia (Συλλογή 1995, σ. I-4533, σκέψη 59), το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 5 για τις μπανάνες έχει τη μορφή ρήτρας standstill και αποσκοπεί, με άλλα λόγια, να διασφαλίσει την πρόσβαση των μπανανών προελεύσεως κρατών ΑΚΕ στις παραδοσιακές αγορές τους υπό συνθήκες και βάσει μεθόδων οι οποίες δεν είναι λιγότερο ευνοϊκές από αυτές που ίσχυαν κατά την έναρξη της ισχύος του. Η εν λόγω εγγύηση για την πρόσβαση στην αγορά των μπανανών προελεύσεως κρατών ΑΚΕ δεν ισχύει παρά μόνο για τις ποσότητες που εισάγονταν κατά την έναρξη ισχύος της διατάξεως αυτής.

47 Οι περιορισμοί εισαγωγής, οι οποίοι απορρέουν από τον κανονισμό του Συμβουλίου, δεν είναι συνεπώς τέτοιας φύσεως ώστε να τον καθιστούν ανίσχυρο.

48 Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, υπό β', που αφορά το κύρος της επιβολής των πιστοποιητικών εισαγωγής των οποίων η έκδοση εξαρτάται από τη σύσταση εγγυήσεως, το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι το έγγραφο δεν εξυπηρετεί μόνο στατιστικούς σκοπούς και ότι η έκδοσή του εξαρτάται από προϋποθέσεις που είναι δύσκολο να τηρηθούν. Το αιτούν δικαστήριο συνεπώς διερωτάται αν το άρθρο 17 του κανονισμού του Συμβουλίου είναι συμβατό προς την αρχή της αναλογικότητας.

49 Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να αποδειχθεί ότι μια διάταξη κοινοτικού δικαίου είναι σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει να εξετάζεται αν τα μέσα που χρησιμοποιεί είναι ικανά να υλοποιήσουν τον επιδιωκόμενο στόχο και αν βαίνουν πέραν του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξή του (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 1995, C-426/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. I-3723, σκέψη 42).

50 Το Δικαστήριο έχει επίσης επανειλημμένως διευκρινίσει ότι, οσάκις πρόκειται για την αξιολόγηση περίπλοκης καταστάσεως, τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Ο δικαστής, κατά τον έλεγχο της νομιμότητας της ασκήσεως της αρμοδιότητας αυτής, πρέπει να περιορίζεται στην εξέταση του αν η άσκηση αυτή είναι πλημμελής λόγω πρόδηλης πλάνης ή καταχρήσεως εξουσίας ή αν το όργανο αυτό υπερέβη προδήλως τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει (βλ., απόφαση της 17ης Ιουλίου 1997, C-354/95, National Farmer's Union κ.λπ., Συλλογή 1997, σ. I-4559, σκέψη 50).

51 Πρέπει συναφώς να τονιστεί ότι η δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού του Συμβουλίου διευκρινίζει ότι το καθεστώς των πιστοποιητικών εισαγωγής που συνοδεύονται από εγγύηση επιβάλλεται για την παρακολούθηση των εισαγωγών, ιδίως στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσοστώσεως.

52 Ο μηχανισμός αυτός, καθόσον αποσκοπεί στο να διασφαλίζει την τήρηση της αναλήψεως της δεσμεύσεως περί εισαγωγής, υπό τις προϋποθέσεις του κανονισμού του Συμβουλίου, κατά τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού, πρέπει να θεωρείται μέσο διαχειρίσεως των δασμολογικών ποσοστώσεων, απαραίτητο για να διασφαλίζεται η παρακολούθηση των εισαγωγών σ' ένα σύστημα διαφορετικών καθεστώτων εισαγωγής.

53 Ενόψει των ανωτέρω, η επιβολή πιστοποιητικών εισαγωγής, των οποίων η έκδοση εξαρτάται από τη σύσταση εγγυήσεως επιβαλλομένης από τον κανονισμό, δεν φαίνεται να υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκομένου στόχου μέτρο.

54 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, από την εξέταση του κανονισμού του Συμβουλίου με γνώμονα τη Σύμβαση του Λομέ, το πρωτόκολλό της αριθ. 5 και την κοινή δήλωση που συνιστά το παράρτημα LXXIV της Συμβάσεως αυτής, δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να μπορεί να επηρεάσει το κύρος του.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

55 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο θέτει το ζήτημα του κύρους των κανονισμών 1442/93 και 1443/93 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τους μετέπειτα κανονισμούς, από την άποψη του κανονισμού του Συμβουλίου και της Συμβάσεως του Λομέ.

56 Πρέπει κατ' αρχάς να τονιστεί ότι ο κανονισμός 1443/93 δεν ήταν πλέον σε ισχύ κατά την εισαγωγή των μπανανών καταγωγής Σομαλίας στην υπόθεση της κυρίας δίκης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο του 1, παράγραφος 1, ο κανονισμός αυτός είχε εφαρμογή μόνο στις εισαγωγές μπανανών που πραγματοποιήθηκαν κατά το 1993. Η εξέταση του κύρους των διατάξεων του κανονισμού 1443/93 από την άποψη του κανονισμού του Συμβουλίου είναι συνεπώς προδήλως άνευ ενδιαφέροντος για την έκβαση της υποθέσεως της κυρίας δίκης.

57 Περαιτέρω, ελλείψει διευκρινίσεων όσον αφορά τους λοιπούς τροποποιητικούς ή συμπληρωματικούς κανονισμούς της Επιτροπής που αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, η εξέταση του Δικαστηρίου πρέπει να περιοριστεί στον κανονισμό 1442/93.

58 Με το δεύτερο ερώτημά του, υπό γ', το Tribunale di Salerno ερωτά αν είναι έγκυρη η εξάρτηση της εκδόσεως των πιστοποιητικών εισαγωγής από τη σύσταση εγγυήσεως.

59 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η κατάθεση εγγυήσεως προβλέπεται στο άρθρο 17, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού του Συμβουλίου. Δεδομένου ότι η έκδοση των πιστοποιητικών εισαγωγής, που εξαρτάται από τη σύσταση εγγυήσεως, προβλέπεται στον κανονισμό του Συμβουλίου και όχι στον κανονισμό της Επιτροπής, το ερώτημα περί του κύρους του τελευταίου αυτού κανονισμού από την άποψη του κανονισμού του Συμβουλίου, όσον αφορά την προϋπόθεση αυτή, είναι επίσης άνευ αντικειμένου.

60 Τελικώς η εξέταση πρέπει κατά συνέπεια να περιοριστεί στο κύρος, από την άποψη του κανονισμού του Συμβουλίου, των διατάξεων του κανονισμού της Επιτροπής που ορίζουν τις περιόδους και τις προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων χορηγήσεως πιστοποιητικών εισαγωγής μπανανών, το οποίο αποτελεί το ζήτημα που τίθεται με το δεύτερο ερώτημα, υπό α' και β'.

61 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά μήπως ο κανονισμός της Επιτροπής θέσπισε, σε σχέση με τη Σύμβαση του Λομέ και του κανονισμού του Συμβουλίου, ένα υπερβολικά περιοριστικό καθεστώς προσβάσεως των μπανανών Σομαλίας στην κοινοτική αγορά.

62 Συναφώς, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να απονείμει στην Επιτροπή ευρείες εκτελεστικές αρμοδιότητες, δεδομένου ότι η Επιτροπή είναι η μόνη που μπορεί να παρακολουθεί σταθερά και προσεκτικά την εξέλιξη των γεωργικών αγορών και να ενεργεί με την ταχύτητα που απαιτεί η κατάσταση (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 30ής Οκτωβρίου 1975, 23/75, Rey Soda, Συλλογή τόμος 1975, σ. 399, σκέψη 11, και της 25ης Ιουνίου 1997, C-285/94, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-3519, σκέψη 22). Τα όρια των αρμοδιοτήτων αυτών πρέπει να εκτιμώνται, μεταξύ άλλων, με γνώμονα τους ουσιώδεις γενικούς στόχους της οργανώσεως αγοράς (βλ. αποφάσεις της 29ης Ιουνίου 1989, 22/88, Vreugdenhil κ.λπ., Συλλογή 1989, σ. 2049, σκέψη 16, και της 17ης Οκτωβρίου 1995, C-478/93, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-3081, σκέψη 30).

63 Το άρθρο 20 του κανονισμού του Συμβουλίου διευκρινίζει ότι η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής διαχειρίσεως της μπανάνας, τη διαδικασία εφαρμογής του καθεστώτος εμπορίου με τις τρίτες χώρες. Το άρθρο αυτό προβλέπει ρητώς ότι η διαδικασία αυτή μπορεί να αφορά, μεταξύ άλλων, συμπληρωματικά μέτρα σχετικά με την έκδοση των πιστοποιητικών, τη διάρκεια ισχύος τους, καθώς και την περιοδικότητα της εκδόσεως των πιστοποιητικών. Ο κανονισμός της Επιτροπής έχει συνεπώς ως αντικείμενο τον καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής των νωπών μπανανών που αφορά ο τίτλος IV του κανονισμού του Συμβουλίου.

64 Οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού της Επιτροπής έχουν ως αποτέλεσμα ότι η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων χορηγήσεως πιστοποιητικού εισαγωγής λήγει τρεις εβδομάδες πριν από την έναρξη του τριμήνου το οποίο αφορά το αιτούμενο πιστοποιητικό εισαγωγής. Ένας επιχειρηματίας ο οποίος για ένα τρίμηνο υποβάλλει εκπρόθεσμα αίτηση χορηγήσεως πιστοποιητικού εισαγωγής ενώπιον της αρμόδιας αρχής χάνει τη δυνατότητα εισαγωγής των μπανανών, στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσοστώσεως, κατά το σχετικό τρίμηνο, με την παρατήρηση ωστόσο ότι λαμβανομένης υπόψη της διάρκειας ισχύος των πιστοποιητικών που ορίζει το άρθρο 11, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, ο εν λόγω επιχειρηματίας μπορεί ακόμη να εμπορευθεί μπανάνες μέχρι την έβδομη ημέρα μετά το τρίμηνο για το οποίο έλαβε πιστοποιητικά εισαγωγής.

65 Ωστόσο, σε μια τέτοια περίπτωση, ο επιχειρηματίας εξακολουθεί να τυγχάνει ετήσιας ποσότητας αναφοράς και μπορεί να ζητήσει να του επαναχορηγηθούν οι μη χρησιμοποιηθείσες ποσότητες για το επόμενο τρίμηνο. Ο επιχειρηματίας είναι συνεπώς σε θέση να εμπορευθεί κατά τα επόμενα τρίμηνα ποσότητες μπανανών μέχρι εξαντλήσεως της ατομικής του ποσότητας αναφοράς, πλην όμως, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού του Συμβουλίου, το οποίο διευκρινίζει ότι η περίοδος εμπορίας εκτείνεται από 1ης Ιανουαρίου έως 31ης Δεκεμβρίου, η μη τήρηση, για το τελευταίο τρίμηνο, της προθεσμίας που προβλέπεται για την υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως πιστοποιητικού εισαγωγής αποτελεί αιτία ώστε ο επιχειρηματίας να χάσει κάθε δυνατότητα εμπορίας, μετά την 31η Δεκεμβρίου, του εναπομένοντος τμήματος της ετήσιας ποσότητας αναφοράς που διαθέτει.

66 Ομοίως, ο επιχειρηματίας που δεν χρησιμοποίησε κατά το τελευταίο τρίμηνο ορισμένες ποσότητες μπανανών για τις οποίες χορηγήθηκε πιστοποιητικό εισαγωγής δεν μπορεί πλέον να εμπορευθεί το μη χρησιμοποιηθέν τμήμα της ποσότητας αναφοράς που διαθέτει.

67 Πρέπει ωστόσο να διαπιστωθεί ότι, όπως προκύπτει από την περιγραφή της διαδικασίας εκδόσεως των πιστοποιητικών εισαγωγής, η κατάτμηση σε τέσσερα τρίμηνα της διαδικασίας που αφορά την εισαγωγή μπανανών, χωρίς την πρόβλεψη οριστικής απώλειας των δικαιωμάτων των επιχειρηματιών, εμπίπτει στην εξουσία της Επιτροπής να διαμορφώνει τις προϋποθέσεις προσβάσεως των μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών στην Κοινότητα, χωρίς ωστόσο να τις περιορίζει. Συγκεκριμένα, η μη τήρηση ορισμένων προθεσμιών για την υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως πιστοποιητικών ή για την πραγματοποίηση των εισαγωγών στο πλαίσιο των εκδοθέντων πιστοποιητικών δεν συνεπάγεται πλήρη απώλεια των δυνατοτήτων εμπορίας της ποσότητας μπανανών που χορηγείται ετησίως σε κάθε επιχειρηματία.

68 Κανένα στοιχείο δεν επιτρέπει συναφώς να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η έκδοση των πιστοποιητικών εισαγωγής ανά τρίμηνο και εντός βραχέων περιόδων, προκειμένου να διασφαλίζεται η εύρυθμη διάθεση των μπανανών εντός της Κοινότητας κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας, αντιβαίνει στη Σύμβαση του Λομέ ή στον κανονισμό του Συμβουλίου.

69 Συνεπώς, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση του κανονισμού της Επιτροπής δεν προέκυψε, από την άποψη της Συμβάσεως του Λομέ και του κανονισμού του Συμβουλίου, κανένα στοιχείο που να μπορεί να επηρεάσει το κύρος του.

Επί των δικαστικών εξόδων

70 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ιταλική και η Γαλλική Κυβέρνηση, καθώς και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 12ης Οκτωβρίου 1995 το Tribunale di Salerno, αποφαίνεται:

1) Από την εξέταση του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας, δεν προέκυψε, από την άποψη της τέταρτης Συμβάσεως ΑΚΕ-ΕΟΚ, που υπογράφηκε στο Λομέ στις 15 Σεπτεμβρίου 1989 και εγκρίθηκε με την απόφαση 91/400/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 1991, κανένα στοιχείο που να μπορεί να επηρεάσει το κύρος του.

2) Από την εξέταση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93 της Επιτροπής της 10ης Ιουνίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα, δεν προέκυψε, από την άποψη της τέταρτης Συμβάσεως ΑΚΕ-ΕΟΚ και του κανονισμού 404/93, κανένα στοιχείο που να μπορεί να επηρεάσει το κύρος του.

Ragnemalm Schintgen Mancini

Kapteyn Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 1997.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

H. Ragnemalm